

ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ: КРИТИЧНА ОЦІНКА

Проведено критичний аналіз визначення фінансові інвестиції в економічній літературі

Постановка проблеми. Поняття “фінансові інвестиції” є новим і використовується у вітчизняній обліковій термінології порівняно недавно. В кінці 80-х років, коли в Україні були введені такі фінансові інструменти, як цінні папери, почали формуватися акціонерні відносини, з’явилась можливість підприємствам брати участь у створенні інших суб’єктів, формуванні їх статутного капіталу, назріла необхідність в обліку вкладених коштів, ресурсів в інші суб’єкти господарювання. Це й спричинило введення до системи бухгалтерського обліку такого поняття, як “фінансові вкладення”.

Зв’язок із важливими науковими і практичними завданнями. У сучасній економічній літературі досі немає чіткого визначення фінансових інвестицій як економічної категорії. Багато визначень, що подаються в словниках та економічній літературі, не відповідають їх економічній сутності або розкривають її не повністю.

Для визначення сутності фінансових інвестицій необхідно, в першу чергу, дослідити економічну природу взагалі.

У 1991 році було прийнято Закон України “Про інвестиційну діяльність”, який визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території

України і в якому дається наступне визначення інвестицій: “Інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект”.

Нова редакція Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”, введеного з 1 липня 1997 року, трактує фінансову інвестицію як господарську операцію, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів. У даному Законі вперше вжито термін “фінансова інвестиція”, хоча саме визначення не можна назвати ідеальним. Зокрема, інвестиція названа господарською операцією, тоді як в бухгалтерському обліку інвестиціями можуть називатися не операції, а активи, тобто результат проведених операцій. Крім цього, це визначення не відображає мети інвестування – одержання доходу чи інших вигод.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.
Виклад основного матеріалу. Для правильного визначення поняття “фінансові інвестиції” та розкриття їх сутності слід, в першу чергу, дослідити які поняття “інвестиції” розкривається в економічній літературі (табл. 1).

Таблиця 1. Визначення поняття “інвестиції” в економічній літературі

№ з/п	Джерело	Визначення
1	2	3
1	Андросов А.М., Викулова Е.В. Бухгалтерский учет. – М.: Андросов, 2000. – 1024 с.	Інвестиціями називаються грошові кошти, цільові банківські внески, паї, акції і інші цінні папери, технології, машини, устаткування, ліцензії (в тому числі і на товарні знаки), кредити, будь яке інше майно або майнові права, інтелектуальні цінності, що вкладаються в об’єкти підприємницької і інших видів діяльності з метою отримання прибутку (доходу) і досягнення позитивного соціального ефекту (с. 168)

1	2	3
2	Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. – К.: Либідь, 1998. – 312 с.	Інвестиції – довгострокові вкладення капіталу в об'єкти підприємницької та іншої діяльності (с. 308)
3	Банківська енциклопедія/ Під редакцією Мороза А.М. – 1993. – 328 с.	Інвестиції – сукупність витрат, що реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки. Мета І. – одержання підприємницького доходу, прибутку, процента (с. 112)
4	Бланк И.А. Словарь-справочник финансового менеджера. – К.: “Ника-Центр”, 1998. – 480 с.	Інвестиції – вкладення капіталу в грошовій, матеріальній і нематеріальній формах в об'єкти підприємницької діяльності з метою отримання поточного доходу або забезпечення зростання його вартості в майбутньому періоді (с. 93)
5	Бойко В.М., Вашків П.Г. Бізнес: словник-довідник. – К.: Україна, 1995. – 157 с.	Інвестиція – довгострокове вкладення капіталу (коштів) в різні галузі економіки переважно за межами країни, а також майнові та інтелектуальні цінності, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого утворюється прибуток або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути: 1) кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери; 2) рухоме і нерухоме майно (будівлі, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності); 3) майнові права, що випливають з авторського права, ноу-хау, досвід та інші інтелектуальні цінності; 4) права користування землею та іншими природними ресурсами тощо (с. 66)
6	Бухгалтерский словарь/ За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 224 с.	Інвестиції – вкладення вільного капіталу підприємства в промислові, сільськогосподарські та інші підприємства, а також в цінні папери (акції, облігації) з метою одержання доходу або встановлення впливу, контролю над підприємством, діяльність якого інвестується (с. 78)
7	Внешнеэкономический толковый словарь/ Под ред. И.П. Фаминского. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 512 с.	Інвестиції – 1) вкладення коштів у будівництво і придбання засобів виробництва (машин, устаткування) для організації або розширення випуску товарів і надання послуг. Ці І. (реальні І.), являються капітальними вкладеннями, і їх зростання забезпечує розвиток економіки; фінансові І. – придбання різних цінних паперів, депозитів в банках, будівельних товариствах, спрямоване на збільшення капіталу інвестора і отримання ним доходу (с. 132-133)
8	Голощанов Н.А. Словарь-справочник аудитора. Под ред. В.И. Осипова – М.: “Экзамен”, 1999. – 384 с.	Інвестиції – грошові кошти, цільові банківські внески, паї, акції та інші цінні папери, технології, машини, устаткування, ліцензії, в т. ч. і на товарні знаки, кредити, будь-яке інше майно або майнові права, інтелектуальні цінності, які вносяться в об'єкти підприємницької діяльності і інших видів діяльності з метою отримання доходів (прибутку) (с. 118)
9	Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі: Наукове видання. – К.: Наукова думка, 1998. – 390 с.	За напрямом руху інвестиційних ресурсів пов'язані поняття “втеча капіталу” та “чистий приплив капіталу” (с. 77)
10	Ермошенко Н.Н., Скворцов Н.Н. Словарь-справочник предпринимателя. – К.: УкрИНТЭИ, 1993. – 168 с.	Інвестиція (від лат. investire –область) – всі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької і інших видів діяльності внаслідок якої утворюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект (с. 58)
11	Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Сможенко Т.С. Фінансовий словник. – 2-ге видання, виправлене та доповнене. – Львів: Видавництво “Центр Європи”, 1997. – 576 с.	Інвестиції – грошові, майнові, інтелектуальні цінності, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту; капітальні вкладення в розвиток виробництва чи невиробничу сферу (с. 193)
12	Каверін Ю. В., Гура Н. О. Тлумачний словник бухгалтерської та аудиторської термінології. – К.: “Українська книга”, 1999. – 64 с.	Інвестиція – довгострокове вкладення капіталу в будь-яке підприємство з метою отримання прибутку (с. 16)

1	2	3
13	Ковалев В.В., Ковалев Вит. В. Финансы предприятий. Учебное пособие. – М.: ООО “ВИТРЭМ”, 2002. – 352 с.	Термін “інвестиція” розуміє довгострокове вкладення капіталу в економіку (с. 124)
14	Коноплицкий В.А., Филина А.И. Маркетинг, рынок, финансы. Терминологический словарь-справочник. – К.: “Имэкс” 1992. – 184 с.	Інвестиції. Сукупність коштів, що реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки (с. 46)
15	Крылов Э.И., Журавкова И.В. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия: Учеб. Пособие. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 384 с.	Інвестиціями являються грошові кошти, цінні папери, інше майно, в тому числі майнові права, інші права, що мають грошову оцінку, що вкладаються в об’єкти підприємницької і (або) іншої діяльності з метою отримання прибутку і (або) досягнення іншого корисного ефекту (с. 7)
16	Маркетинг: Толковый терминологический словарь-справочник. – М.: “Инфоконт” СП “Медсервис Интернешнл”, 1991. – 224 с.	Інвестиція (англ. investment) Довгострокове вкладення капіталу в будь-яке підприємство, справу, різні галузі господарства з метою отримання прибутку (с.47)
17	Мелкумов Я.С. Организация и финансирование инвестиций: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 248 с.	Термін “інвестиції” походить від латинського слова invest, що означає “вкладати”. Інвестування може бути визначено як довгострокове вкладення економічних ресурсів з метою створення і отримання чистого прибутку в майбутньому, що перевищує загальну початкову величину інвестицій (вкладеного капіталу). (с. 3)
18	Науменкова С.В., Андреев А.В., Журавка Ф.О. Финансовый рынок та инвестиции: Збірник тестових вправ і завдань. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 214 с.	Інвестиції – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект (с 138)
19	Пушкар М.С. Финансовый облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.	Інвестиціями називаються вкладення у підприємницьку та інші види діяльності грошових, майнових та інтелектуальних цінностей з метою отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту, а також капітальні вкладення в розвиток виробництва і невиробничої сфери (с. 402)
20	Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 496 с.	Інвестиції – довгострокові вкладення капіталу у власній країні або за кордоном в підприємства різних галузей, підприємницькі проекти, соціально-економічні програми, інноваційні проекти. Дають віддачу через значний термін після вкладення (с. 123)
21	Русско-украинский финансово-банковский словарь/ Сост. В.Н. Копорулина, Л.В. Копорулина. – Х.: Фортуна-Пресс, консум., 1997. – 208 с.	Інвестиції – всі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об’єкти різних галузей економіки з метою отримання в майбутньому прибутку (доходу) або досягнення соціального ефекту (с. 58)
22	Сидоренко А.В., Матвеева В.М. Международный статистический учет. Словарь-Справочник от А до Я. – М.: Издательство “Дело и Сервис”, 1999. – 208 с.	Інвестиції – будь-які витрати з метою збільшення виробництва. Маються на увазі вкладення в розширення і основного, і оборотного капіталу (с. 71)
23	Сліпущко О.М. Політичний і фінансово-економічний словник. – К.: Видавцтво “Криниця”, 1999. – 390 с.	Інвестиції – грошові, майнові, інтелектуальні цінності, що вкладаються в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою одержання прибутку або досягнення соціального ефекту; капітальні вкладення у розвиток виробництва чи невиробничу сферу (с. 107)
24	Словарь делового человека / О.В. Амуржуев, А.И. Болвачев, Е.Т. Гребнев и др.; Под науч. Ред. О.В. Амуржуева. – М.: Экономика, 1992. – 236 с.	Інвестиції – всі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об’єкти різних галузей економіки з метою отримання в майбутньому прибутку (доходу) або досягнення соціального ефекту (с. 71)

1	2	3
25	Словник-довідник фінансиста АПК. /За ред. Саблука П.Т., Дем'яненка М.Я. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 1997. – 233 с.	Інвестиції (від лат. investio – одягаю, наділяю) – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладають в об'єкти економіки з метою одержання у майбутньому прибутку або досягнення соціального ефекту (с. 82)
26	Стоун Д., Хитчинг К. Бухгалтерский учет и финансовый анализ: Подготовительный курс/ Пер. с англ. Ю.А. Огибина и др.; под общ. ред. Б.С. Лисовика и М.Б. Ярцева. – СПб.: АОЗТ “Литера плюс”, 1993. – 272 с.	Інвестиція (вкладення) – витрачання готівки або їх еквівалента з тим, щоб в майбутньому отримати суму, яка перевищує витрачені кошти (с. 263)
27	Федоренко В. Г., Гойко А.Ф. Инвестознaвство: Пiдручник/ За наук. Ред. В.Г. Федоренка. – К.: МАУП, 2000. – 408 с.	Термін “інвестиція” походить від лат. Invest, що означає “вкладати”. Нині інвестиції – це вкладання капіталу з метою подальшого його збільшення. Приріст капіталу в результаті його інвестування є компенсацією за ризик втрат від інфляції та недержання процентів від банківських вкладень капіталу (с. 7)
28	Финансово-кредитный словарь. В 3-х т. Т. 1. А-Й / Гл. редактор В.Ф. Гарбузов. – М.: Финансы и статистика, 1984. – 511 с.	Інвестиції (нім., однин. Investition від лат. investire облачати) – сукупність витрат, що реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу у промисловість, с. г-по, транспорт, буд-во та інші галузі г-ва. Метою інвестиційної діяльності при капіталізмі є отримання підприємницького доходу або проценту (с. 454)
29	Юридична енциклопедія: В 6т.- Т. 2.: Д-Й. /Редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К.: “Укр. енцикл.”, 1999. – 744 с.	Інвестиції (нім. Investition від лат. investire – одягати, оточувати) – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та ін. видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається відповідний соціальний ефект (Літ.: Нагребельний В.П. Основи інвест. діяльності. К., 1997.) (с. 675)
30	Юхименко П.І., Леоненко П.М. Історія економічних учень: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання-Прес, 2001. – 514 с.	Інвестиції, капіталовкладення – довгостроковий вклад капіталу в будь-яке підприємство, галузі господарства з метою отримання прибутку (с. 495)

З наведеної таблиці видно, що думки авторів розділилися. Перша група авторів (найбільш поширений погляд), стверджує, що інвестиції це – певні види цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності з метою отримання доходів [1, 4, 5, 9, 12, 14, 15, 19, 21, 25, 26, 27, 30, 33, 34, 35, 36, 38]. Причому одні автори до переліку цінностей відносять грошові, майнові та інтелектуальні цінності [1, 4, 5, 9, 11, 15, 19, 21, 25, 27, 32, 36], інші – лише майнові і інтелектуальні [14, 26, 30, 33, 34, 38]. Друга група вчених стверджує, що інвестиції це сукупність витрат, що реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу у промисловість [3, 13, 31, 35, 37].

Третя група авторів [2, 4, 5, 9, 11, 18, 23, 24, 26, 27, 28, 32, 36, 39] дає визначення інвестицій досить просте та локалічне: інвестиції – це вкладення вільного капіталу підприємства в промислові, сільськогосподарські та інші підприємства, а також в цінні папери (акції, облігації) з метою одержання доходу або встановлення впливу, контролю над підприємством, діяльність якого інвестується.

Визначивши, що ж таке “інвестиції”, розглянемо думки вітчизняних та зарубіжних авторів з приводу визначення терміну “фінансові інвестиції” (табл. 2).

Таблиця 2 Визначення поняття “фінансові інвестиції” в економічній літературі

№ з/п	Джерело	Визначення
1	Большой бухгалтерский словарь/ Под ред. А.Н. Азрилияна. – М.: Институт новой экономики, 1999. – 574 с.	Фінансові інвестиції – вкладення в акції, облігації та інші цінні папери, що випущені приватними компаніями та державою, а також об’єкти тезаврації, банківські депозити (с. 147)
2	Борисов А.Б. Большой экономический словарь. – М.: Книжный мир, 2001. – 895с.	Фінансові інвестиції – вкладення в цінні папери (акції, облігації, векселі і т.п.), випущені державою і приватними компаніями, що розміщені на депозитних рахунках банків та інших фінансових установ (с. 801)
3	Бухгалтерський словник. / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 224 с.	Інвестиції фінансові (рос.: инвестиции финансовые; англ.: financial investments) – активи які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), вартості капіталу або інших вигод для інвестора (с. 79)
4	Бухгалтерский учет и аудит. 500 вопросов и ответов. Серия “Учебники, учебные пособия”. Ростов и/Д: “Феникс”, 1999. – 448 с.	Фінансові вкладення – витрати (інвестиції) організації на придбання облігацій та інших державних довгострокових зобов’язань, акцій та облігацій інших організацій, пайові вклади в їх Статутні капітали, а також позики, що надані юридичним та фізичним особам (с. 77).
5	Бухгалтерській фінансовий облік. підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., перероб. і доп. – Житомир: ЖПІ, 2001. – 672 с.	Фінансові інвестиції – активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора (с.216)
6	Внешнеэкономический толковый словарь / Под ред. И.П. Фаминского. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 521 с.	Фінансові інвестиції – придбання різноманітних цінних паперів, депозитів в банках, будівельних товариствах, що направлене на збільшення капіталу інвестора і отримання ним прибутку (с. 133)
7	Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. – 2-ге видання, виправлене та доповнене. – Львів: Видавництво “Центр Європи”, 1997. – 576 с.	Інвестиції фінансові – вкладення капіталу в акції, облігації та інші цінні папери (с.192)
8	Козлова Е.П., Бабченко Т.Н., Галанина Е.Н. Бухгалтерский учет в организациях. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 720 с.	Фінансові вкладення – затрати організації на придбання цінних паперів, вкладення в статутні капітали акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, придбання державних облігацій, сертифікатів (с.318)
9	Крупка Я.Д. Облік інвестицій. Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 302 с.	Інвестиції – це вкладення певних ресурсів з метою одержання майбутніх вигод (5)
10	Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. – М.: ИНФРА-М, 1996 – 496 с.	Інвестиції фінансові ,портфельні – інвестиції, що вкладаються в акції, облігації та інші цінні папери (с.123)
11	Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш. Учебный экономический словарь. – М.: Рольф: Айрис-пресс, 1999. – 416 с. – (Домашний репетитор).	Інвестиції фінансові (портфельні), що вкладаються в акції, облігації та інші цінні папери (с.111)

Аналізуючи дану таблицю, ми можемо побачити, що перша група авторів [6, 7, 15, 22, 28, 29], дотримується думки, що фінансовими інвестиціями слід вважати

вкладення капіталу в акції, облігації та інші цінні папери.

Друга група авторів [8,20], стверджує, що фінансові інвестиції – це затрати організації на придбання цінних паперів, вкладення в

статутні капітали акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, придбання державних облігацій, сертифікатів.

Третя група авторів [9, 10, 11], дає таке визначення фінансових інвестицій: активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора. Дане визначення відповідає визначенню фінансових інвестицій яке передбачено в П(С)БО2 “Баланс”.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На нашу думку у визначенні фінансових інвестицій необхідно зазначити, що саме вкладати (інвестиційні ресурси), об’єкт інвестування та мету інвестування. Відповідно до цього найбільш правильним у визначенні фінансових інвестицій є розгляд як вкладання активів підприємства до статутних капіталів інших підприємств, вкладання капіталу в доходні види фондових інструментів та в доходні види грошових інструментів з метою отримання певних економічних вигод.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андросов А.М., Викулова Е.В. Бухгалтерский учет. – М.: Андросов, 2000. – 1024 с.
2. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. – К.: Либідь, 1998. – 312 с.
3. Банківська енциклопедія / Під редакцією Мороза А.М. – 1993. – 328 с.
4. Бланк І.А. Словарь-справочник финансового менеджера. – К.: “Ника-Центр”, 1998. – 480 с.
5. Бойко В.М., Вашків П.Г. Бізнес: словник-довідник. – К.: Україна, 1995. – 157 с.
6. Большой бухгалтерский словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – М.: Институт новой экономики, 1999. – 574 с.
7. Борисов А.Б. Большой экономический словарь. – М.: Книжный мир, 2001. – 895 с.
8. Бухгалтерский учет и аудит. 500 вопросов и ответов. Серия “Учебники, учебные пособия”. Ростов и/Д: “Феникс”, 1999. – 448 с.
9. Бухгалтерський словник / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 224 с.
10. Бухгалтерський фінансовий облік. підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., перероб. і доп. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 672 с.
11. Внешнеэкономический толковый словарь / Под ред. И.П. Фаминского. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 512 с.
12. Голощапов Н.А. Словарь-справочник аудитора. Под ред. В.И. Осипова – М.: “Экзамен”, 1999. – 384 с.
13. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі: Наукове видання. – К.: Наукова думка, 1998. – 390 с.
14. Ермошенко Н.Н., Скворцов Н.Н. Словарь-справочник предпринимателя. – К.: УкрИНТЭИ, 1993. – 168 с.
15. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. – 2-ге видання, виправлене та доповнене. – Львів: Видавництво “Центр Європи”, 1997. – 576 с.
16. Закон України “Про інвестиційну діяльність” // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – С. 646.
17. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” // Відомості Верховної Ради 1995, № 4. – С. 28.
18. Каверін Ю.В., Гура Н.О. Глумачний словник бухгалтерської та аудиторської термінології. – К.: “Українська книга”, 1999. – 64 с.
19. Ковалев В.В., Ковалев В.В. Финансы предприятий. Учебное пособие. – М.: ООО “ВИТРЭМ”, 2002. – 352 с.
20. Козлова Е.П., Бабченко Т.Н., Галанина Е.Н. Бухгалтерский учет в организациях. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 720 с.
21. Коноплицкий В.А., Филина А.И. Маркетинг, рынок, финансы. Терминологический словарь-справочник. – К.: “Имэкс” 1992. – 184 с.

22. *Крупка Я.Д.* Облік інвестицій. Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 302 с.
23. *Крилов Э.И., Журавкова И.В.* Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия: Учеб. Пособие. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 384 с.
24. Маркетинг: Толковый терминологический словарь-справочник. – М.: “Инфокопт” СП “Медсервис Интернешнл”, 1991. – 224 с.
25. *Мелкумов Я.С.* Организация и финансирование инвестиций: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 248 с.
26. *Науменкові С.В., Андреев А.В., Журавка Ф.О.* Фінансовий ринок та інвестиції: Збірник тестових вправ і завдань. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 214 с.
27. *Пушкар М.С.* Фінансовий облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.
28. *Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б.* Современный экономический словарь. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 496 с.
29. *Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш.* Учебный экономический словарь. – М.: Рольф: Айрис-пресс, 1999. – 416 с. – (Домашний репетитор).
30. Русско-украинский финансово-банковский словарь/ Сост. В.Н. Копорулина, Л.В. Копорулина. – Х.: Фортуна-Пресс, консум., 1997. – 208 с.
31. *Сидоренко А.В., Матвеева В.М.* Международный статистический учет. Словарь-Справочник от А до Я. – М.: Издательство “Дело и Сервис”, 1999. – 208 с.
32. *Сліпушко О.М.* Політичний і фінансово-економічний словник. – К.: Видавцтво “Криниця”, 1999. – 390 с.
33. Словарь делового человека / О.В. Амуржуев, А.И. Болвачев, Е.Т. Гребнев и др.; Под науч. Ред. О.В. Амуржуева. – М.: Экономика, 1992. – 236 с.
34. Словник-довідник фінансиста АПК. /За ред. Саблука П.Т., Дем’яненко М.Я. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 1997. – 233 с.
35. *Стоун Д., Хитчинг К.* Бухгалтерский учет и финансовый анализ: Подготовительный курс/ Пер. с англ. Ю.А. Огибина и др.; под общ. ред. Б.С. Лисовика и М.Б. Ярцева. – СПб.: АОЗТ “Литера плюс”, 1993. – 272 с.
36. *Федоренко В.Г., Гойко А.Ф.* Инвестознаство: Підручник/ За наук. Ред. В.Г. Федоренка. – К.: МАУП, 2000. – 408 с.
37. Финансово-кредитный словарь. В 3-х т. Т. 1. А-Й / Гл. редактор В.Ф. Гарбузов. – М.: Финансы и статистика, 1984. – 511 с.
38. Юридична енциклопедія: В 6т. – Т. 2.: Д-Й. /Редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К.: “Укр. енцикл.”, 1999. – 744 с.
39. *Юхименко П.І., Леоненко П.М.* Історія економічних учень: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання-Прес, 2001. – 514 с.
- ПОНОМАРЕНКО Є.Б. – викладач кафедри бухгалтерського обліку і контролю Житомирського державного технологічного університету

The critical analysis of the financial investments in economic literature has been carried out in the article